

آیین نامه مربوط به ساخت داروهای گیاهی

۱_ اطلاعاتی که بر اساس پرسشنامه تقاضای ساخت و تولید داروهای گیاهی به منظور بررسی و صدور پروانه ساخت مورد نیاز می باشند شامل:

۱_۱ اطلاعات و مشخصات گیاهان بکار رفته در فرمولاسیون شامل جنس و گونه گیاهان و ارسال نمونه های هریاریومی که به تایید یکی از موزه های گیاهی مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۱_۲ ارائه فرمولاسیون کامل فرآورده با ذکر کلیه مواد متشکله (اصلی و کمکی). ضمنا در مورد فرآورده هایی که نمونه خارجی دارند ارائه فرمولاسیون نمونه خارجی الزامی است.

۱_۳ روش ساخت فرآورده به طور کامل

۱_۴ ارسال روشهای کنترل کمی و کیفی و تعیین مشخصات فیزیکی محصول نهایی

۱_۵ ارسال روشهای کنترل میکروبی و نتایج آن

۱_۶ شکل و روش مصرف دارو

۱_۷ موارد و میزان مصرف، منع مصرف و عوارض جانبی

۱_۸ کنترل پایداری فرآورده و تعیین تاریخ انقضای مصرف

۱_۹ شرایط نگهداری

۱_۱۰ ارسال فرآورده قابل عرضه به بازار

۱_۱۱ یک نمونه از بروشور

۱_۱۲ طرحی از مطالب و عنوانین روی بسته بندی شامل:

نام دارو

نام و نشانی سازنده

قیمت برای مصرف کننده

تاریخ انقضای مدت مصرف

شکل دارویی و موارد مصرف

ترکیب دارو (شامل نام و مواد بکار رفته)

نام و مقدار ماده موثره

تهیه و تنظیم: معاونت برنامه ریزی اداره کل نظارت و ارزیابی فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل

مقدار دارو در هر بسته

شماره پروانه ساخت (IRC)

شماره سری ساخت (Batch No) و تاریخ ساخت

مطالب مهم (شامل: هشدارها، احتیاط‌ها و ممنوعیتها) با تایید اداره کل نظارت بر امور دارو و مواد مخدر به طور واضح روی بسته بندی داروها، جعبه، برچسب و... در یک کادر قرمز رنگ نوشته شود.

شرایط نگهداری

۱۳ در مورد داروهای گیاهی جدید لازم است موارد زیر نیز اضافه گردد:
الف_ مدارک و نتایج آزمایشات فارماکولوژی، سم‌شناسی، حیوانی (Animal test) و بالینی (Clinical Trial) که در یکی از مراکز معتبر و مورد قبول وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام پذیرفته است.

ب_ تعیین مقدار مصرف بر اساس آزمایشات بالینی انجام شده

۲ صدور پروانه ساخت پس از تایید دارو در کمیسیون قانونی تشخیص منوط به ارائه نوع بسته بندی، برچسب و بروشور، شرایط نگهداری و ارسال فرآورده نهایی به همراه نتیجه کنترل پایداری فرآورده خواهد بود.

۲ نوع بسته بندی (مثلاً بلیستر یا استریپ و غیره) و جنس بسته بندی کاملاً معین شود.

۲ برای داروهایی که مواد متشکله آنها نسبت به نور حساس است رنگ بسته بندی معین و ظرف مقاوم نسبت به نور بکار برد.
شود.

۲ ذکر نام و ترکیب دارو و نام ایران به عنوان کشور سازنده، مقدار هر بسته، شرایط نگهداری و تاریخ انقضا مدت مصرف با حروف و ارقام فارسی و لاتین روی بسته بندی ضروری است.

۲ مشخصات (مخصوصاً رنگ و طرح) بسته بندی داروهای مختلف لازم است با یکدیگر تفاوت داشته باشد.

۵ در صورتیکه برای نگهداری شرایط و محدودیت خاصی معین نشده باشد شرایط نگهداری دارو، عبارت از محافظت از رطوبت و بخ زدن و حرارت زیاد (بیش از ۴۰ درجه سانتیگراد) می‌باشد.

۳ پروانه ساخت هر داروی گیاهی پس از اخذ صلاحیت ساخت از کمیسیون قانونی براساس قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی و مقررات ناشی از آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر می‌گردد و مدت چهار سال اعتبار دارد.

۴ تقاضای تجدید پروانه باید ۶ماه قبل از انقضاء مدت به عمل آید و چنانچه در طول مدت اعتبار پروانه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تولید هر دارو را غیرلازم یا مضر به سلامت جامعه تشخیص دهد، پروانه مربوط را با رای کمیسیون قانونی تشخیص (صلاحیت ساخت و ورود دارو و مواد بیولوژیک) لغو نماید.

۵ اولین سری ساخت هر داروی گیاهی که برای آن پروانه ساخت صادر شده است باید در اداره کل آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد آزمایش قرار گیرد و پس از تایید برای آن دارو مجوز توزیع صادر گردد.

تهیه و تنظیم: معاونت برنامه ریزی اداره کل نظارت و ارزیابی فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل

۶_ کارشناسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از داروهای تولیدی نیز به صورت اتفاقی طبق ضوابط مربوطه نمونه برداری کرده و جهت بررسی و آزمایش به اداره کل آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال خواهند نمود.

تهیه و تنظیم: معاونت برنامه ریزی اداره کل نظارت و ارزیابی فراورده های طبیعی، سنتی و مکمل